Zaterdag, 20 Juni 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang. No. 3630

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

SEBASTOPOL ZEER CRITIEK:

Duitsers hameren op de vesting, Maar grote Russische overwinning bij Smolensk.

Raf aan alle Wereldfronten: Bommen op West-Duitsland, Akyab, Rabaul, Libye.

Over Churchill & Roosevelt niets bekend.

Hitlers 3e Front steeds opstandiger: Arrestaties in Wenen; Vrouwen in Polen aan de galg.

Tobruk blijft het houden.

DE STRIJD IN RUSLAND.

Gedurende de nacht van 19 op 20 Juni hadden er geen belangrijke veranderingen plaats aan het front.

In een sector van het Kalinin front dreven de Sovjettroepen grote aanvallende Duitse infanterietroepen terug. Tijdens het tweedaags gevecht verloor de vijand meer dan 700 officieren en manschappen. De troepen werden uit elkaar gejaagd. 3 Vijandelijke tanks en 3 kanonnen benevens een aantal mortieren werden vernietigd.

Een eenheid van de Russische luchtmacht deed een aantal aanvallen op vijandelijke troepenconcentraties en op verdedigingswerken. 7 Duitse blokhuizen, 3 veldkanonnen 17 motorrijtuigen werden verwoest. Het Duitse bataljon infanterie werd bijkans geheel in de pan gehakt.

De opnieuw versterkte Nazietroepen, misschien aangespoord door de verwachting, een overwinning te behalen op de eerste verjaardag van de Duits Russische oorlog op Maandag, oefenden een steeds toenemender druk uit op Sebastopol. De Sovjet berichten melden, dat steeds verse Duitse soldaten deel nemen aan de verwoede strijd en dat zij de plaatsen innemen van de duizenden Nazies, die in dit geweldig offensief, dat 16 dagen geleden tegen deze marinebasis van de Krim geopend werd, sneuvelden. Talrijke en van immense omvang zijnde aanvallen beproefden de verdedigingswerken van deze vesting. Sommige kanonposten van het Russische leger werden levend begraven onder de aarde, die de Duitse kogels opwierpen. De voortgang van de infanterie werd gedekt door enorme rookgordijnen.

Desalniettemin is de verklaring van Berlijn, dat de verdediging van Sebastopol uit elkaar geslagen is, niet bevestigd. De Russische infanterie, zeelieden en artillerie gaan steeds weer opnieuw tot de aanval over om de Duitsers terug te drijven en brengen steeds felle slagen toe.

4 Duitse infanterieregimenten, gesteund door talrijke tanks en luchtformaties van 60 vliegtuigen rukten tot vlak bij het sterkste punt van de vesting op. Zij werden echter na een gevecht van 15 uren teruggeworpen. 4 Andere pogingen om onder bescherming van een rookscherm in een andere sector door de verdediging heen te breken, werden ook teruggeslagen.

Een gevecht van 48 uren aan het Kalininfront deed 1500 Duitsers sneuvelen en bracht de verwoesting van 8 tanks (Moskou, (AP) 20.6).

De Britse radio ving een bericht op van Moskou, waarin gezegd werd, dat een nieuw Russisch offensief in de richting van Smolensk de herovering bracht van een grote stad (New York, (AP) 20.6).

De Moskouse correspondent van de Britse radio corporatie deelde mede, dat de Duitsers de hoofdweg, die naar Sebastopol leidt, bereikt hebben en dat het gevaar zeer groot is (New York, (AP) 20.6).

SEBASTOPOLS HELDHAFTIGE STRIJD.

De Duitsers hameren opnieuw op de poorten van Sebastopol, maar de Sovjettelegrammen melden, dat telkens weer de woeste aanvallen worden afgeslagen. De Duitse luchtmacht liet Donderdag verschillende duizenden bommen vallen boven de voorste verdedigingslinies. Daarna werd de Zuidzijde van Sebastopol door een enorm aantal infanterietroepen gesteund door tanks aangevallen, terwijl de Duitse vliegtuigen onophoudelijk bommen afwierpen. Deze aanval werd gisteren hernieuwd, doch de vijandelijke infanterie werd door de Russische artillerie uit elkaar geslagen. Aan de Noordzijde van de stad is een groot artillerieduel gaande, terwijl de Russen doorgaan met felle tegenaanvallen.

Van het Charkov front is niets bekend (Moskou, (AP) 19.6).

HERNIEUWDE VERVOLGING IN POLEN.

Het persbureau van de Poolse Regering in ballingschap verklaart, dat een nieuwe golf van massa terechtstellingen in Polen begonnen is. Steeds meer vrouwen worden nu voortdurend voor de vuurpelotons der Nazies geplaatst. In Poznan werden onlangs 15 personen opgehangen, waarvan er 12 vrouwen waren. Uit de gevangenis van Warszawa werden 40 personen met inbegrip van 22 vrouwen weggehaald en overgebracht naar de vesting Moldin, waar zij werden neergeschoten (Londen, (AP) 20.6).

ARRESTATIES IN WENEN

Het Britse nieuwsagentschap maakt bekend, dat de Duitsers massa-arrestaties verrichten in Wenen en Beneden Oostenrijk met het doel deze streek te zuiveren van anti-sociale en ondermijnende elementen. Biezondere comité's zullen door de gouwleiders worden opgesteld om zwarte lijsten samen te stellen. Zij, die gearresteerd worden, zullen in werkgroepen of in oefeningskampen van de Gestapo geplaatst worden (Londen, (AP) 20.6).

DUITS VERZOEK AAN FRANKRIJK.

Het Britse nieuwsagentschap meldt, dat de Duitsers een zeer dringend beroep gedaan hebben op Pierre Laval om hen 1.000.000 ton Franse koopvaardijschepen in de Middellandse Zee over te doen (Londen, (AP) 20.6).

JAPANS VERWACHTE AANVAL OP SIBERIE.

Hoge Chinese autoriteiten delen mede uit een biezondere juist verkregen inlichting de overtuiging verkregen te hebben, dat Japan van plan is Siberië in Juli aan te vallen. De teruggekeer uit de Phillippijnen, Nederlands Indië en andere streken van Japanse strijdkrachten naar Mandsjoerije brachten het Japanse leger aldaar weer op de oorspronkelijke sterkte van 33 divisies. Deze strijdkrachten tezamen met de biezondere spoorweggarnizoenen en andere troepen brengen de Japanse sterkte dicht bij de 1.000.000 man. Het weer is voor een marine-offensief tegen de havens Vladivostok en Kamtsjatka in de komende weken ideaal. Maar vooral de herst en in het biezonder het begin van October zou het best geschikt zijn voor operaties met een gemechaniseerd leger (Tsjungking, (AP) 19.6).

SPANJE ZOEKT TOENADERING TOT ARGENTINIE.

Het avondblad „Informaciones" publiceerde een vraaggesprek, dat het hoofd van de Spaanse missie naar Argentinië Eduardo Aunos toestond aan den correspondent van het Transocean-nieuwsagentschap te Buenos Aires.

Het interview eindigde: „Wij, die in de voorhoede waren van de geweldige omwenteling van thans, kunnen met meer oprechtheid dan enig ander uitroepen dat de orde van de toekomst niet uitgewerkt noch ingesteld kan worden, zonder de actieve bijstand van Spanje en van de vrije volken van Latijns-Amerika". Aunos zeide, dat de Spaans-Argentijnse betrekkingen tot nu werden gekarakteriseerd door haar onregelmatigheden". Hij vervolgde dat Spanje zou kunnen bijspringen in de huidige ontoereikendheid van de Argentijnse industrie, terwijl Argentinië Spanje zou kunnen helpen met zijn tekort wat betreft de landbouw-producten, en de Spaanse industrie van ruwe materialen zou kunnen voorzien.

Aunos prees Argentinië, waarvan hij zeide, dat de lievelingsdochter van Spanje thans diens zuster is geworden aan wier zijde Spanje steeds wenst te marcheren. De historische bestemming van Argentinië verenigd met de tegenwoordige missie, in de strijd die de mensheid zo tragisch vaneen scheurt, maakt Argentinië tot een hoge vuurtoren, die in staat is de ontzaggelijke perspectieven in de toekomst te verlichten. Dat de toenadering tussen Argentinië en Spanje met de dag inniger wordt, toont hoe langer hoe meer zijn eigen vrijheid en grootheid. De volken van de Latijns-Amerikaanse landen beginnen te bemerken dat zij vrijer zijn, naarmate zij meer Spaans zijn: daar Spanje hun altijd vrij wenste; daar voor Spanje na zijn eigen vrijheid en onafhankelijkheid het niets meer ter harte gaan dan de vrijheid en onafhankelijkheid van de Amerikaanse volken (Madrid, (AP) 19.6).

DE SITUATIE IN LIBYE.

Het resultaat van het vooruitrukken der as-strijdkrachten in Cyrenaica schept nu ongeveer een situatie, die gelijk is aan die van verleden winter, toen de Britten ongeveer dezelfde lijn langs de Libys-Egytische grens bezet hielden en eveneens meester waren van Tobruk. De vijandelijke colonnes bezetten de kuststrook tussen Tobruk en Bardia, maar Tobruk zelf, dat het vorig jaar 7 maanden stand hield, is weder gereed aan een beleg het hoofd te bieden. Alle gaten in de draadversperringen en in de mijnenvelden werden aangevuld.

Ook de Britse stellingen langs de Egyptische grens zijn veel sterker dan verleden jaar en veel beter gelegen. Een zeer sterke stelling is Halfaya een pas in de rotsen van Sollum, die 700 voet hoog ligt boven de haven van Sollum. Verleden jaar waren deze stellingen in handen van de Duitsers. In het algemeen kan gezegd worden, dat het offensief van de as heeft teruggewonnen, wat de Britten in hun offensief van de laatste winter veroverd hadden (Caïro, (AP) 19.6).

JAPANNERS BOMBARDEREN PORT MORESBY.

Voor de derde maal gedurende de 3 laatste dagen verschenen zware Japanse bommenwerpers boven Port Moresby. Dit keer waren het er 18, die vergezeld waren van een machtig escorte gevechtsvliegtuigen. Zij bombardeerden de haveninstallaties. Dit is de 62ste aanval op deze Australische havenplaats. De Geallieerde gevechtsvliegtuigen waren verre in de minderheid, doch boden een sterke weerstand aan de Japanners. Een Geallieerde vlieger viel 3 Japanse gevechtsvliegtuigen aan en slaagde er in 2 neer te schieten. De Geallieerde vliegers achtervolgden de Japanners na de aanval over een afstand van meer dan 100 mijlen. (Geallieerd Hoofdkwartier in Australië, (AP) 19.6).

RUSLAND EN DE AANSLAG OP VON PAPEN.

De veroordeling van twee Russische burgers, die schuldig werden bevonden van medeplichtigheid in de mislukte bomaanslag op den Duitsen Ambassadeur in Turkije, Franz von Papen, werd in de Russische pers uitgekreten voor „schokkend". De twee Russen zijn Georgi Pavlov en Leonid Kornilov en werden Woensdag jl. beide tot twintig jaren gevangenisstraf veroordeeld.

Een Tass-bericht ontvouwde promt, dat de nieuwsbladen mededeelden, dat Pavlov en Kornilov „zonder bewijs" werden veroordeeld. De verdere Russische reactie werd gegeven in het bericht, dat „een aantal Turkse journalisten en publieke figuren — waaronder die geïnteresseerd zijn in de vriendschappelijke Turks-Russische betrekkingen — aan den Tass-correspondent hun vrees openbaarden over een onjuiste en niet op gronden gebasseerde veroordeling. Ankara zal een ernstig misnoegen veroorzaken in de Sovjet publieke opinie (Moskou, (AP) 19.6).

Het nieuws van vandaag.

„Het strijd-toneel is Oost-Europa, daar zal de beslissing vallen", aldus Adolf Hitler op 26 April jongstleden, toen hij aankondigde, dat de „Russische colonnes zullen worden bestookt, totdat zij vernietigd zijn". Kort daarna, begin Mei traden de twee geweldigste legermachten, welke thans op onze aarde bestaan, tegen elkaar in het krijt: het lenteoffensief was begonnen. Dit offensief richtte zich op Kertsj, dat viel. Daarna richtten de Duitsers zich op Sebastopol, in 1855 (Krim-oorlog) en in 1918 toneel van strijd en belegering. Timosjenko trachtte de Duitsers af te wenden door hoger op een aanval te doen op Charkov, sleutelstad van het gehele Zuidwestelijke gebied. Men zou de thans aan de gang zijnde Duits-Russische meting van krachten de derde phase uit de ze strijd kunnen noemen. Aanstaande Maandag zal het een jaar geleden zijn, dat Hitler Rusland invadeerde over een gigantisch front van de Baltische tot de Zwarte Zee. Toen de Duitsers optrokken, trokken — op buit belust — Finland, Slowakije, Hongarije, Roemenië en zelfs Italië mede. Het leek een zegetocht: in het Noorden marcheerden de troepen naar Leningrad, in het midden naar Hoofdstad Moskou en in het Zuiden naar de (bijtijds vernielde) graanschuren van de Oekraine. Het gehele Russische leger werd verschillende malen „vernietigd", uitgeroeid", „weggevaagd" volgens de Duitse berichten. De Russische legers trokken in werkelijkheid rustig terug, verbrandden alles wat ze achter lieten, de politiek der verschroeide aarde.

De Russische steppen met haar eindeloze verre einders vertraagden de Duitse bliksemmars. Op 29 November 1941 stonden ze stil. Dat was de eerste phase. Toen erkende een Duits communiqué hetgeen reeds voordien door de Russen gemeld was, dat langs de Zee van Azov de Duitsers werden teruggeslagen. Voor de eerste maal sedert 3 September 1939. De Duitse terugtocht werd toen algemeen. Eén vijfde van hetgeen de Duitsers veroverden (100.000 vierkante mijlen van de 500.000) werden terugveroverd door de Russen. Begin vorige maand begon de derde phase, toen de Duitsers in het Zuiden voortrukten. Die phase staat thans op een critiek punt. Misschien dat zij Maandag — verjaardag van de oorlog — beslist zal zijn (blz. 3).

Een tweede front van belang is Tobruk, waar men thans ongeveer evenver is als verleden jaar winter, toen de Britten ook in Tobruk zaten en de stad 7 maanden belegerd werd. Thans is de stad veel meer versterkt; de Britse stellingen aan de Egyptische grens zijn veel sterker dan verleden jaar (blz. 3).

Hitlers derde front, de opstandelingen in Europa, wordt rumoerig. Massa-arrestaties worden gemeld uit het eerste geïnvadeerde land, Wenen, Beneden-Oostenrijk is opstandig (blz. 1). In Polen worden nieuwe massa-executies uitgevoerd, vrouwen worden opgehangen, doodgeschoten (blz. 1).

De Raf voerde weer aanvallen uit op Emden en Osnabruck, doch het weer blijft slecht (blz. 3). Ook gaf de Raf de laag terug aan Japs, die voor de 62e maal Port Moresby kwamen bombarderen (blz. 1), door een tegenaanval op Rabaul uit te voeren. Verder bombardeerde de Raf Akyab aan de Bengaalse Zee, oversteekpunt naar Calcutta (blz. 1).

Op blz. 4. geeft Minister Jan van Angeren in een vraaggesprek zijn mening omtrent de terugkeer in Nederland, de berechting der verraders.

SALAZARS STAATSSTELSEL BERUST OP GOD.

In ons artikel van vorige week Zaterdag werd uiteengezet in hoeverre het Italiaanse fascisme en het Duitse nationaal-socialisme verschilden. Het fascisme bleef in 's mensen vervulling van de goddienst de eerste plicht zien, waartoe het staatsbestel en economische inrichting slechts middel zijn. Helaas vestigde Mussolini nog een heterogene ideologie, door deze vervulling naar de tweede plaats te schuiven en afhankelijk te stellen van het streven naar de glorie van het vaderland. In de Duitse ideologie, zo relevreren wij ons vorige stuk nog even, was de glorie van het vaderland, van den Duitsen mens, niet alleen nr. 1, maar het een-en-all

Dit heeft Rauschning goed gezien. Mocht men menen, dat deze twee systemen eenzaam-werkende krachten zouden zijn in een wereld van vrede, dan heeft men een grove dwaling geschapen bij zich zelf. Het rottende economische systeem, dat men demoliberalistisch was gaan noemen, vertoonde duidelijk fouten in de grondslagen, die men door nieuwe niet alleen in Duitsland en Italië wilde overwinnen, maar daarvoor in Rusland, Bulgarije, Turkije en daarna in Spanje, Portugal en Ierland. En in de zg. democratische landen is men het er lang en breed over eens, dat het thans vigerende systeem én economisch én politiek én sociaal grote en te grote fouten heeft. De enige fout, die men maakte is, dat men zich voorstelde, dat men of in het communistische of in het meest afstotelijke nationaal-socialisme moest vervallen.

Beide systemen, zowel in Duitsland als in Italië hebben hun ideologie geschapen om wille van het feit, dat er een zijn moest, die in staat was van het volk offers te vragen en zij hebben die gekregen.

De ene is een ideologie met christenen, de andere is er een ondanks christenen, maar geen van beide is er een voor christenen.

Geen liberalisme, geen communisme, maar wat dan wel?

Het is nu de vraag of er een is, die voor christenen kan zijn. De oudere sociologen, die in het milieu van liberalisme en communisme hebben geleefd, hadden zo zachtjes aan in de taal van die sociologen en hun gedachtenleven zich ingesteld op sociale vraagstukken en zich op directe oplossingen geworpen of algemene oplossingen binnen het raam van hun tijd. Daarmede waren ze vrijwel klaar gekomen. Men begon min of meer de quaestie onder de knie te krijgen; men begon te weten, wat men te doen had bij stakingen, bij uitsluitingen, bij ongevallen en andere verzekeringen en men begon dus het idee te krijgen van klaar te zijn. Maar één ding zag men steeds voor zich: Geen economisch bestel is blijvend en zeker niet als het tijdelijk op valse grondslagen berust. Met recht vroeg men zich echter af: Hoe zal het nu mogelijk zijn, dat we dit mooie „sluitende" geheel ooit ontgroeien. Niemand gaf zich duidelijk en mening over het feit, dat én die staking én die uitsluitingen én de huidige „kapitaalsvorming" ziekten waren van het huidige economische proces en dat het werkelijke kwalen aan de wortel waren. Men durfde haast niet en toch bekende men het zichzelf. Het jagende leven liet bijna niemand de tijd. Er was iemand nodig, die buiten het jagende leven om, zich volledig oriënteren kon.

Salazar en Duitsland.

Die man was Salazar, over wien wij vroeger reeds schreven. Salazar had in zijn priesteropleiding, in zijn studententijd van Ciombra, in zijn professoraat als een kluizenaar „heilige" en geleerde geleefd, met een doel: Hoe doceer ik het best economie. Zijn grondregel was: Economie kan slechts dan ten zegen zijn voor de mensheid, als ze tot de wortel toe gezond is. Zij zal gezond zijn als ze op gezonde maatschappelijke basis rust en deze mede gezond bewaart. Deze maatschappelijke basis zal gezond zijn, als ze berust op de eeuwige waarheid, God. Dit alles is uiterst eenvoudig en toch uiterst diep. Als we deze gang leggen naast de Duitse, dan is het verschil opvallend.

Duitsland schept een ideologie, die tegelijk godsdienst en wijsbegeerte moet worden, het is de beruchte „Deutschreligion", waarover wij 2.3 en 4 Juni jl. enkele artikelen schreven.

Zie hier zovele vooropzettingen, die alle moeten geloofd worden, anders komen de conclusies niet uit. De conclusies zijn ontleend aan anderen en passen niet bij elkaar. Dat doet er niet toe. Zij zijn goed gecombineerd tot een systeem, dat slagen zal, mits allen zich onderwerpen; dat is de kern der quaestie. Als we de wereld beheersen, komt het er niet opaan, of het met valse of ware grondslagen gebeurt.

Daarna kunnen we weer vroom gaan doen. Daarvoor moeten we hard als staal zijn. Dit zou nooit mogelijk geweest zijn, als in Duitsland de geest der wetenschap dit alles niet zo ontstellend naar voren hadde gebracht. Heel leidend Duitsland was reeds lang vergiftigd, voor Hitler aan de macht kwam.

Salazars gedachtengang is geen ideologie.

Daarnaast staat Salazar. Met zijn diepgeworteld geloof aan de oneindige waarheden Gods ziet hij een wetenschappelijk gebouw opgetrokken, waarin sommige delen onbewijsbaar zijn en misschien zelfs blijven, maar met een eeuwige architectuur; wijlijk, ja zelfs zeker, zitten er menselijke constructies in maar die menselijke constructies rusten toch op die eeuwige waarheden of zijn er niet mee in strijd. Daar waar de menselijke vrijheid begint, daar is maar één oplossing: de tijdelijke inpassing aan de gezonde leer volgens de gegevens en omstandigheden van plaats en tijd.

Dat is de gedachtengang van Salazar en niet zijn ideologie. Salazar schept deze niet, God schept ze. Maar waar de mensen vrij zijn en mensen zijn, daar is een inpassingstaak te vervullen: Salazar wenst slechts de sociologische constructies der oude en nieuwe schrijvers met zuiver hart en geweten, hij tracht de fouten te ontdekken

bij dwaallichten als Marx, Sorel, Adam Smith, Ricardo, Saint Simon, Macchiavelli en al degenen, die sedert Plato en Aristoteles over de maatschappij hun gedachten hebben laten gaan. Hij reist naar Frankrijk en Duitsland en ziet en ziet, maar het bevredigt hem niet. Hij ziet de grote wereldoplossing niet.

Godsdienstig Portugal met slechts één religie lokte tot proefneming.

En dan vat hij de grote gedachte van zijn leven op: Niet de oplossing voor de wereld in het groot zal hij beproeven, maar de oplossing voor Portugal. Hier mag een analogie alles duidelijk maken. Toen Mendel over de erfelijkheid nadacht, zag hij de grondwaarheden der overerving door ongezonde wetenschappelijke en wijsgerige systemen besmet. Van de andere kant zag hij waarheidselementen of althans — mogelijkheden in de zich vormende erfelijkheidsleer en hij zocht naar de oplossing. Hij begon het probleem te vereenvoudigen door met bonen te beginnen, die slechts in een kenmerk verschilden en toen dit klaar was, met twee enz., en vond toen de bastaarderingswetten, die sedertdien tot grondslag hebben gediend bij de genetica.

Iets dergelijks deed Salazar. In hoeverre hij zich dit bewust was, doet niets ter zake. Juist grote geesten kiezen hun constellaties zonder enige onnatuurlijke bijgedachte zuiver en in het juiste kader. Salazar koos Portugal!

Ook Salazar eiste de dictatuur op.

Hij kende dit land in al zijn geledingen, hij concipieerde de gegevens; hij zag het voordeel, dat Portugal nog zeer godsdienstig en slechts één godsdienst had; hij zag, dat het liberalisme een af te schuimen bovenlaag was, wanneer het zijn oplossing koos. Hij zag dat hij zijn werk in alle rust kon doen, omdat er geen buitenlandse invloeden werkten, zoals in Oostenrijk. En toen deed hij en moest hij doen, wat hem zo tegen de borst stuitte en wat hij de verschrikkelijkste stap van zijn leven vond en moest vinden: Hij eiste de dictatuur op. De meest zachtmoedige, de meest volgzame, de meest eenvoudige man in zijn omgeving eiste de dictatuur op. Dat is de geweldigste schok van zijn leven geweest. Altijd is hij bereid geweest ze af te staan, altijd heeft hij ze dodelijk gehaat, maar altijd heeft hij geweten, dat het voor Portugal de enige oplossing was. Hierover zullen wij in een volgend artikel nader schrijven.

C.S.M.-Officier voor biezondere rechtbank.

Gistermorgen werd voor de Biezondere Rechtbank de zaak voortgezet tegen Kapitein J. A. Martens, Gezagvoerder van het C.S.M.-schip „Rosaura".

De Rechtbank was, zoals de vorige keer, samengesteld uit den President Dr. Cornelius Süthoff en de leden Dr. Adolphe J. W. M. Desertine en den Officier van Administratie 1e klasse P. C. Waltheer. Griffier was de Heer Corneille W. J. Jonckheer.

De Procureur Generaal was Openbaar Aanklager en de Heer Meester Stephanus W. van der Meer de verdediger. Op de vraag van den President of de appellant nog bij zijn verklaringen bleef in de vorige zitting afgelegd, verklaarde Heer Martens, dat hij zulks deed en dat hij verder niets toe te voegen had aan deze verklaring.

Getuige Jacobus F. Willemse.

Als eerste getuige wordt nu opgeroepen de Heer Jacobus Franciscus Willemse, reserve luitenant 2e klasse.

De President vraagt hem of hij kapitein Martens gevorderd had te varen.

Ja, zulks had hij inderdaad gedaan en wel aan boord.

„Had u opdracht gekregen om te vorderen"?, vervolgt de President.

Ja, deze opdracht was gegeven door den Algemeen Militair Commandant.

Wist u van de quaestie af dat de officieren niet uitvoeren, zich beroepend op een onvolwaardige bemanning?

Ja, daar had Luitenant Willemse van gehoord.

„Heeft u dat ook onderzocht, voordat u vorderde om te varen?" vervolgt de President.

Neen, dit was niet nodig geweest, omdat hij te voren deze quaestie besproken had met den Algemeen Militair Commandant. Eerst had de A.M.C. hem gezegd niet te vorderen als er redelijke bezwaren waren, doch later deelde de A.M.C. hem mede, dat de zaak in orde was, dus dat hij zonder meer kon vorderen om te varen.

„Was", zo vraagt de President verder, „de quaestie van het al of niet varen te uwer beoordeling of van die van den Algemeen Militair Commandant?"

Het antwoord luidt: Van den A.M.C.

Wist U ook of er een reglement bestaat op de inwendige dienst van het kamp voor onwillige zeelieden?

Ja, zulk een reglement bestaat, verklaart luitenant Willemse, maar hij weet niet met zekerheid, maar meent van wel, dat dit reglement door Zijne Excellentie den Gouverneur is goedgekeurd.

Worden de schepelingen, zo vraagt de President verder, voor betrekkelijk geringe vergrijpen of alleen voor ernstige vergrijpen in het kamp voor onwillige schepelingen geplaatst?

Hierop verklaart de getuige, dat dit van de omstandigheden afhangt. Ik praat met deze schepelingen op verschillende manieren. Soms bereik ik wat, maar soms ook niet.

Worden er nog geregeld schepelingen in het kamp geplaatst?

„Helaas nog te veel" luidt het antwoord.

Zijn er schepelingen uit Barbados opgesloten?

Tot nu toe niet.

Hoeveel mensen zijn er in het kamp opgesloten?

In totaal 8.

Wat voor landskinderen zijn dat?

2 of 3 Nederlanders, 3 Curaçaoenaars en 2 Engelsen.

Getuige Cornelius J. van Malland.

Hierna komt getuige Cornelius Johannes van Malland de Marine Superintendent van de C.S.M. aan het woord. In het eerste gedeelte van zijn verklaring gaf hij een overzicht hoe de quaestie eigenlijk aan het rollen kwam. Het begin was op 16 Februari, toen de tanker „Rafaela" getorpedeerd werd. Niet alle schepen waren toen binnen. Doch naar gelang de schepen successievelijk binnen kwamen, weigerden de Chinezen en de inheemse schepelingen te varen. De inheemse bemanning keerde echter voor een goed deel terug. De Chinezen bleven weigeren, waarna de Maatschappij mensen uit Barbados liet halen. Deze werden o.a. per vliegtuig overgebracht. Zij werden nu aan boord geplaatst tezamen met de inheemsen. Hierop begonnen de moeilijkheden met de scheepsofficieren en wel op 14 Maart. Zondag, 15 Maart, zouden de „Frasca" en de „Adela" uitvaren. De avond van te voren kwam heel laat de Etat Major van deze schepen bij getuige thuis om te vragen voor extra officieren in de machinekamer, daar de bemanning niet 100% was. Getuige antwoordde deze officieren, dat hij op dat moment geen machinisten ter beschikking had. Doch omdat hij het verzoek redelijk vond, stond hij er niet op, dat zij toch zouden gaan varen. De Zondag daarop besprak hij de zaak met de Directie. Daar werd besloten om de zogenaamde R-schepen („Rosaura", „Rita" enz.) te laten varen, omdat de bediening van de machinekamer bij deze schepen veel gemakkelijker is. Bovendien zou ieder schip nog 3 extra-officieren in de machinekamer mede krijgen om het personeel te onderrichten en te controleren.

Op Dinsdag, 17 Maart, zou toen de „Rosaura" uitvaren, doch kapitein Martens weigerde, ofschoon de officieren eerst met de regeling van de directie accoord waren gegaan.

Tijdens deze uiteenzetting vraagt de President nog of de onvolwaardigheid van de bemanning was opgeheven door de toevoeging van de extra-officieren.

De Heer Van Malland antwoordt hierop: Enigszins wel. Het toezicht was in ieder geval beter en de mensen konden beter gewezen worden, hoe te handelen.

In het tweede gedeelte stelde de President verschillende vragen.

Wie beslist of het schip toch binnen blijft, als de beschikbare tijd niet voldoende blijkt voor de noodzakelijke reparaties, die buiten toezicht van Lloyds vallen?

Getuige Van Malland verklaart hierop, dat hij daarover beslist na overleg met zijn technische mensen.

Werd de tijd wel eens niet verlengd als de reparaties onvoltooid waren?

Soms wel wat betreft kleinigheden, maar geen essentiële reparaties, die verband houden met de zeewaardigheid van het schip.

Weet U ook of er rapporten zijn binnengekomen over de C.S.M.-tankers, die toentertijd naar Engeland zijn gegaan?

[Deze vraag slaat op de verklaring van den Heer Van Driel, waarin deze mededeelde, dat een Superintendent in Engeland over de C.S.M.-tanker gezegd had, dat het een schande was zulk een schip over de Atlantische Oceaan te zenden, vooral wat betreft het reddingsmateriaal — Red.]

Voor zover het den Heer Van Malland bekend was, waren er geen officiële rapporten gewisseld van maatschappij tot maatschappij.

Weet U of de maatschappij nieuwe reddingsboten besteld heeft?

Ja, dat is geschied.

Weet U ook wanneer ze besteld waren en waarvoor ze zouden dienen?

De Heer Van Malland maakt bezwaren deze vragen te beantwoorden, omdat dit een interne quaestie van de maatschappij betreft. Hij maakte tevens de opmerking, dat er in verband met de tijdsomstandigheden meer dingen besteld worden, zoals zwemgordels met lampjes enz.

Weet U iets af van de opstelling der vlotten?

Deze opstelling was geschied in overleg met de kapiteins, die binnen waren. Een werd er op het voordek en een op het achterdek geplaatst.

Vindt U ze goed?

Ja, ofschoon er altijd wel verbeteringen kunnen worden aangebracht.

Waarom zijn die verbeteringen nog niet aangebracht?

Dit is te wijten aan het gebrek aan materiaal.

Was U bekend met datgene, wat gebeurd is met bepaalde reparatielijsten o.a. van de Chequita?

Getuige Van Malland kan dat niet zo uit zijn hoofd zeggen. Hij wil iets concreets, om het zich beter te realiseren.

Meester S. W. van der Meer vraagt nu of hij wist van de aanvraag voor materiaal voor de werkboot, die als reddingsboot gebruikt wordt.

Hierop antwoordt Van Malland, dat er voor de werkboot zeilen aangevraagd waren. Uitdrukkelijk voegde hij er echter aan toe, dat de werkboot niet als reddingsboot gebruikt werd. Zonder de werkboot zou het reddingsmateriaal toch voldoende zijn geweest.

De President vervolgt nu weder met zijn vragen. Wie gaat na of de reparaties gedaan moeten worden of niet? Kleinere reparaties worden door zijn ondergeschikten wel geregeld. Over grotere operaties beslist hij persoonlijk en in sommige gevallen wordt beslist na overleg met de directie.

Werden de zogenaamde „standard jobs" wel op de bemanning afgeschoven gedurende de tijden, dat het schip in de haven ligt?

Er zijn dingen, die de bemanning moet doen.

Getuige Cornelius Wortel.

Hierna wordt getuige Cornelius Wortel, walkapitein van de C.S.M. en nautisch adviseur gehoord.

Welke functie bekleedt U bij de C.S.M.?

Nautisch adviseur en als zodanig chef van de afdeling Dek.

Behoorde tot Uw afdeling het toezicht op het reddingsmateriaal?

Ja, aan wal.

Wie moest er dan voor zorgen aan boord?

De kapitein. De kapitein dient zijn aanvragen in bij de Marine Superintendent, die ze naar mij doorgeeft. Soms ga ik zelf, soms een mijner assistenten naar het schip om de zaak te bekijken. Het materiaal wordt geleverd door het magazijn. De reddingsboten, die gerepareerd moeten worden, gaan naar het botenhuis en dan wordt zo lang een reserveboot in de plaats gegeven. Er zijn 3 reserveboten voor 32 schepen.

„Niet veel", zegt de President.

10 Schepen zijn echter zo goed als nieuw, dus die 3 reserveboten zijn voor 22 schepen.

„Nog niet veel", zegt de President.

Uit de door de kapiteins voor ontvangst getekende stukken heb ik geconstateerd dat er in Januari 1941 37 schijven Manilla-touw op de schepen waren. In de loop van 1941 werden nog 45 schijven geleverd. Maakt dus een totaal van 82 schijven, terwijl er slechts 64 nodig zijn.

Hier in de tropen gaat een schijf een jaar mede. Op de Oceaantankers duren zij langer.

Kunt U zich de gesprekken herinneren, die U om en om 22 Februari 1942 met 10 kapiteins gehouden hebt? Welke grieven zijn toen te uwer kennis gebracht?

Neen, ik had hier aantekeningen over gemaakt, doch die gaf ik door aan den Heer Van Malland en deze weer aan de directie. Toen ik mijn geheugen wilde opfrissen, kon ik ze niet meer vinden.

Nu wordt de Heer C. J. van Malland nog eens teruggeroepen om hem te vragen of de schriftelijke verklaring over de onvolwaardigheid van de bemanning, in het biezonder van de „Rosaura", door de directie gegeven was.

Inderdaad. De Heer Van Malland had deze verklaring en wilde deze verklaring ook aan den Algemeen Militair Commandant geven, doch deze vond het niet nodig.

Bij de volgende zitting zal de getuige deze verklaring mede brengen. Mocht hij reeds vertrokken zijn, omdat hij overgeplaatst is, dan zal hij het de rechtbank schriftelijk doen toekomen.

[Het niet afgeven dezer schriftelijke verklaring was een der redenen, waarom de schepen niet uitvoeren — Red.]

In verband met het late uur werd besloten de zitting voort te zetten op 10 Juli. Getuige Jan C. Maters zal dan gehoord worden.

NEDERLAND.

KONINGIN WILHELMINA OP HET WESTELIJK HALFROND.

De Noordamerikaanse pers hecht grote politieke betekenis aan het aanstaande bezoek van Koningin Wilhelmina. Het weekblad „Newsweek" deelt mede, dat de Koningin op uitnodiging van president Roosevelt naar de V.S. komt om een pact van gemeenschappelijke bijstand alsmede een economisch Verdrag te tekenen.

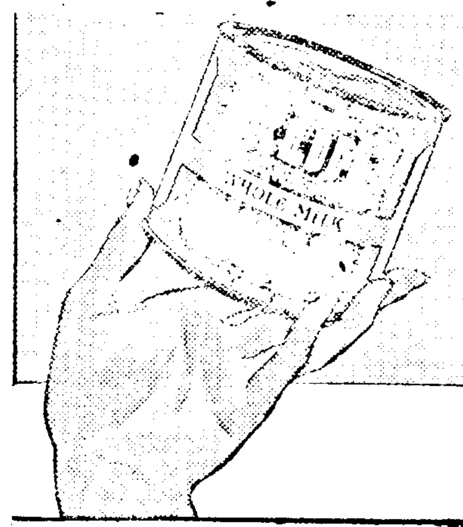
De „Chicago Sun" schrijft: „het bezoek van Koningin Wilhelmina zal de basis leggen voor hechter samenwerking der kleinere Europese mogendheden die de as bevechten. Het eerste resultaat dat men van dit bezoek mag verwachten is een verdrag tussen Nederland, Hellas en Joegoslavië dat deze landen onderling tot bijstand bindt, alsmede de ondertekening door de regeringen dezer landen voor het verdrag dat onlangs gesloten is tussen de V.S., Groot Britannië, Rusland, China en België, zowel als bondgenoten in de oorlog als om economische samenwerking na de oorlog."

Sommige militaire kringen geloven dat het bezoek ook te maken kan hebben met de opening van een tweede front in Europa en de mogelijkheid dat dit in Nederland zou beginnen (New York, G.P.D., 20.6).

MACKENZIE KING BEZOEKT DE KONINGIN.

Minister president Mackenzie King bracht een bezoek van een half uur aan Koningin Wilhelmina. Het was een onvormelijk bezoek in huiselijke trant. Het volgende bezoek, na terugkeer van H.M. uit de V.S. zal officiëler zijn. De Koningin bracht de hele dag in het huis en de tuin van Prinses Juliana door en speelde met Haar kleindochters. De vliegtocht uit Engeland werd gemaakt in een Nederlandse bommenwerper waar speciaal voor de hoge reizigster gemakkelijke stoelen in waren geplaatst. Volgende week gaat de Koningin naar Stockbridge (Mass.) waar de Prinses en de Prinsesjes voor de zomervacantie heengaan.

De Canadese pers wijdt biezonder hartelijke woorden aan de Koningin. (G.P.D. 20.6).

Buitenland.

CHURCHILLS BZOEK AAN DE VERENIGDE STATEN.

Washington werd gegrepen door de verrassing over het bezoek van Roosevelt aan Churchill en bereidde de stad voor op ogenbikkelijke belangrijke beslissingen, die dit bezoek zal brengen, en op een waarschijnlijk nieuwe en dramatische wending in de oorlog. In het Congres en elders houdt men voor het grootste deel beschouwingen over de mogelijkheden van een invasie door Engeland en de Verenigde Staten van de Europese kust en over het zenden van grote Amerikaanse strijdkrachten naar het Midden Oosten. Niemand heeft echter enige andere inlichting dan die, welke door het Witte Huis verstrekt is. De besprekingen tussen den President en Churchill worden in het diepste geheim voortgezet.

Noch de plaats noch de aanwezigen bij de conferentie zijn bekend. Men gelooft, dat de besprekingen gaan over de belangrijkste strategische onderwerpen en dat er na afloop slechts weinig zal worden bekend gemaakt. Dit zal te zijner tijd bekend worden, wanneer de genomen beslissingen in daden worden omgezet. (Washington, (AP) 19.6).

HET BRITSE VOLK EN DE LIBYSE CAMPAGNE.

Noland Norgaard seint uit Londen: Het Britse volk zocht misnoegd naar de redenen voor de plotselinge ommekeer in Libye, terwijl bevoegde militaire critici verre van afdoende antwoorden verstrekten. — De Duitse generaal Erwin Rommel had grotere en betere kanonnen en gebruikte hen op grotere schaal.

Een week geleden werd het Britse volk verzekerd dat de Libyse campagne naar wens verloopt en slechts weinige zachte stemmen opperden een waarschuwing over tegenslagen in de woeste Libyse strijd gedurende de laatste twee jaren. Aldus was het Britse volk niet voorbereid op de plotselinge ontdekking, dat de Britse versterkte punten „hinderlagen" waren geworden, waaruit zij gedwongen werden te vluchten en het volk was niet getroost, toen correspondenten mededeelden, dat Generaal Rommel niet voldoende benzine had om zijn tanks Egypte te doen binnenrukken.

Een van de eerste scherpe commentaren kwam van de „Evening Press", die de reden wilde vernemen voor de herhaalde „mislukkingen" in Libye. Het blad gaf zelf het antwoord: „De eenvoudige en korte reden is, dat wij van het begin af de kracht, de kunde, de bronnen en de herstellende krachten van den vijand hebben onderschat. Wij geloofden niet, dat hij betere kanonnen dan de onze kon hebben, doch hij had ze. Wij konden ons niet indenken, dat hij toch nog dodelijker anti-tank kanonnen kon hebben. De omvang van zijne transporten was 'fantastisch', maar wij rekenden niet, dat die van Rommel zelfs fantastischer zou zijn. Het is een bittere les".

Het volledige rapport is nog niet van het slagveld, doch uit de beschikbare inlichtingen trokken de militaire deskundigen deze volgende conclusie:

1) Luitenant-Generaal Neil Ritchie, commandant van het Britse 8ste Leger had een tekort aan voldoende Noord-amerikaanse 28-ton grote tanks. Toen de uitmuntende Duitse 88 millimeter kanonnen er vele buiten gevecht stelden, waren de Britten gedwongen zich te verlaten op hun lichte kruisertanks met twee kanonnen.

2) de Britten moeten nog steeds leren omtrent tank-tactieken.

3) De luchtmacht kan niet de dominerende factor gemaakt worden over de slagvelden in de woestijn. De Royal Airforce begon met een meerderheid in de lucht en beweert haar nog te bezitten.

Het bombarderen en beschieten van enige wagens met voorraden kan niet beslissend zijn, als er honderden door komen.

4) het ontwerpen van een sterke staande verdedigingslinie waar ook in Cyrenaica tussen Egypte en Tripoli in de buurt van El Agheila is buiten sprake, door de beperkingen op de aantallen groepen, die men in de woestijn zou kunnen handhaven. Berichten uit Libye wezen er op, dat beide partijen gemakkelijk zes divisies — ongeveer 100.000 man — op de been kunnen houden.

Dit is echter niet een voldoend aantal om de Ain el Gazala — Bir Hacheim linie te behouden en op het zelfde moment de gelijke te blijven van de Duitse en Italiaanse gemechaniseerde strijdkrachten voor een bewegelijke oorlogvoering (Londen, (AP) 19.6).

AMERIKAANSE VLIEGTUIGEN BOVEN TURKIJE.

Het Britse telegram agentschap te New York zegt, dat de Berlijnse radio mededeelde, dat 13 of 14 vliegtuigen van de Verenigde Staten, die op weg waren naar de Zwarte Zee over Turks gebied vlogen in de afgelopen nacht. Luisteraars te New York hoorden echter dit bericht niet (New York, (AP) 19.6).

DE RAF BOVEN BIRMA.

Het communiqué van het Britse luchthoofdkwartier meldt: Alhoewel de luchtactiviteit boven Birma van de Raf zeer beperkt is door de heersende moesson, deden de Blenheim bommenwerpers toch op lage hoogte een bommen- machinegeweeraanval op Akyab. De Britse luchtmacht concentreerde zich op militaire doelen op de stad. Ook werd een aanval gedaan op Jetty, de haven van Akyab, waar grote warenhuizen door voltreffers getroffen werden. Alle vliegtuigen keerden veilig naar hun basis terug (New Delhi, (AP) 19.6).

EX-PRESIDENT CALLES GENERAAL IN HET LEGER.

Het ministerie van de Nationale Verdediging in Mexico maakte bekend, dat de ex-president van Mexico, Elias Calles, op 1 Juni als generaal in het leger is getreden en op orders wacht. Hij is de tweede ex-president in het leger. De andere is Calles' opvolger Lazaro Cardenas, die nu bevelhebber is van de verdedigingswerken aan de Westkust van Mexico (Mexico, (AP) 20.6).

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Washington:** De marine maakte bekend, dat een klein koopvaardijschip van de Verenigde Staten beschoten werd en tot zinken gebracht door een vijandelijke duikboot in de Caraïbische zee. De overlevenden werden ineen haven aan de Oostkust aan land gebracht.

— **Londen:** Het ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat 4 Duitse gevechtsvliegtuigen vernietigd werden en andere beschadigd werden. Drie Spitfires gingen verloren boven de Belgische kust tijdens een gevecht, dat volgde op een aanval van de Raf op 3 mijnenvegers. Een der mijnenvegers werd zwaar beschadigd en liep op de kust. De 2 anderen kregen minder schade.

— **Valencia:** Een groep van 350 arbeiders uit de streek rond Valencia vertrok naar Zaragoza en de Franse grens op weg naar Duitsland. Zij hebben contractueel een verbintenis aangegaan om in Duitsland te werken.

— **El Ferrol:** Een tentoonstelling van foto's van officieren en soldaten van het Blauwe legioen aan het Russische front is door de phalanks partij te El Ferrol geopend.

— **Bern:** Een telegram uit Vaticaanstad deelt mede, dat de „Osservatore Romano" schrijft, dat Zijne Heiligheid de Paus de laatste dagen heeft moeten rusten tengevolge van een aanval van eenvoudige bronchitis. De toestand van den Paus baart echter geen reden tot zorg.

— **Mexico:** De Venezolaanse Minister van Buitenlandse Zaken, Parra Perez, kwam per vliegtuig uit de Verenigde Staten aan. Hartelijk werd hij begroet door den Mexicaansen Minister van Buitenlandse Zaken, Padilla.

— **Lissabon:** Een ander contingent Portugese troepen vertrok op het stoomschip „Mouzinho" om het plaatselijk garnizoen te Kaap Verde te versterken.

— **Londen:** Het Ministerie van Binnenlandse Veiligheid deelt mede, dat er in de afgelopen nacht niets te melden valt over vijandelijke activiteit boven Engeland.

— **Londen:** De Raf viel de dokken te Emden, de grote marinebasis in Duitsland aan en een spoorwegverbinding te Osnabruck. Dit was de hevigste nachtelijke aanval op Duitsland sedert 2 weken. 200 Tot 300 vliegtuigen werden bij deze aanval gebruikt.

— **Stockholm:** De correspondent van de „New York Times" zegt, dat er sterke geruchten lopen, dat Hitler Zondag of Maandag spreken zal bij gelegenheid van de eerste verjaardag van de Duits-Russische oorlog.

— **Washington:** De Evening Star meldt dat de filmster Clark Gable het doktersonderzoek van het leger ondergaat. Men zegt, dat hij een aanstelling bij het luchtcorps zoekt en waarschijnlijk wordt hij dan majoor.

CURACAO

PRINS BERNHARD NAAR CURAÇAO.

Dr. Nicolaas A. C. Slotemaker de Bruïne, directeur van het Nederlandse Inlichtingenbureau te New York, schrijft ons, dat Z.K.H. Prins Bernhard hem gevraagd heeft „to tell people in Curaçao that the next time he visits the United States, he intends to visit Curaçao. When this will be is not known at this time."

DANKBARE ZEELIEDEN.

De 8 geredde schepelingen van de bark „La Nueva Altagracia" die door een vijandelijke duikboot op 16 Juni tot zinken werd gebracht, zullen morgen, Zondag, de Hoogmis in de Catedrale Kerk van Sint Anna laten opdragen ter ere van „Virgen de Altagracia" uit dankbaarheid voor hun redding. Vooral de zeelieden en de leden van de Dominicaanse gemeenschap worden uitgenodigd dit dankoffer bij te wonen.

PARKEERVERBOD IN DE MADUROSTRAAT.

Naar wij van de zijde der Politie vernemen, is met ingang van heden voor de Madurostraat een algeheel parkeerverbod van kracht geworden, hetgeen ter plaatse kenbaar is gemaakt door het aanbrengen van desbetreffende borden.

POST, DIE VERLOREN GING.

De Postdirecteur deelt mede:

De gewone brieven en andere stukken alsook de postpakketten, die tussen de 8e Mei en de 5e Juni 1942 alhier zijn gepost voor de Verenigde Staten van Noord Amerika en andere plaatsen via New York, zijn verloren gegaan.

ORA PRO PACE.

De secretaresse van „Ora pro Pace" schrijft ons:

Mejuffrouw Elisabeth Wouters heeft, met het oog op haar spoedig vertrek van hier, haar taak als voorzitster van „Ora pro pace" neergelegd, welke taak zij met zoveel enthousiasme een volharding op zich had genomen.

Haar is uit naam van alle leden een klein souvenir aangeboden in de vorm van een gouden rozenkransje van de H. Filomena.

Laten we hopen en vertrouwen, dat we het door haar zo spontaan begonnen werk met dezelfde ijver zullen voortzetten. Daarom sporen wij hierbij alle leden nog eens dringend aan, indien het enigszins mogelijk is en zoals wij het ons ook in het begin voorgenomen hebben, iedere Donderdagmiddag het aanbiddingsuur trouw bij te wonen en tevens nieuwe leden aan te werven.

Het is het gezamenlijke **aanbiddingsuur voor de vrede**, welke eenieder toch zo vurig wenst.

Mej. E. Wouters zal tot aan haar vertrek van het eiland nog haar voorzitsterschap waarnemen, waarna dan Mevrouw Ellis Bartels zich bereid heeft verklaard dit van Mejuffrouw Wouters over te nemen.

In de plaats van Mevrouw Ellis Bartels is Mevrouw de Wed. Romijn Snijders als prefect gekozen.

BOVENWINDEN.

GOUVERNEUR WOUTERS EN SABA.

De Politieraad van Saba heeft het volgende telegram aan Z. E. den Gouverneur gezonden:

„Court Police Saba having heard with regret Your Excellency leaving Curaçao wishes express thanks and appreciation all you did for Saba during your administration. Special reference made for initiative Fortbay-road, hospital Windwardside and generally for liberal granting public funds and open ear for our needs as small island notwithstanding great attention needed elsewhere in these critical times. Grateful Saba wishes you everything good for future.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** In Vichy is men bang, dat aanhangers van De Gaulle in Frankrijk een helpende hand zullen bieden bij een geallieerde landing in Frankrijk.

— **Moskou: Groot offensief door de Russen geopend op Smolensk;** heftige gevechten rond Sebastopol duren voort; weinig verandering aan de overige fronten.

— **New York:** De BBC geeft een bericht van Paul Winterton te Moskou volgens hetwelk de Duitsers een grote weg naar Sebastopol hebben weten te bezetten, zodat het gevaar voor de stad zeer groot is geworden. Columbia Broadcasting meldde steeds nieuwe Duitse troepenconcentraties tegen Sebastopol, het voortgaan van het gehamer op de verdedigingswerken aldaar, vooral van de Zuid- en Oostzijde. De Russische afweer bepaalt zich ertoe de Duitsers uit de buurt van de haven te houden en er is dan ook geen bevestiging van dat Duitse schoktroepen de havenwerken zouden hebben bereikt.

— **New York:** De BBC meldt een regen van honderdduizend Duitse bommen op Sebastopol op één morgen. Volgens Russische opgaven hebben de Duitsers al 40.000 man verloren bij de belegering van Sebastopol.

— **Rio de Janeiro:** De Minister van Oorlog heeft medegedeeld, dat een Chileense militaire missie op 22 Juni van Sao Paulo zal aankomen.

— **Londen:** Massa's anti-sociale mensen worden opgeruimd. Volgens de DNB gaat het vooral in Beneden-Oostenrijk heet toe: tallozen gaan naar concentratiekampen met als argument, dat zij een element van onrust veroorzaken op het moment, dat Duitsland al zijn energie voor de oorlog nodig heeft.

— **Londen:** (Herdenking voor 22 Juni) Cripps heeft voor een uit Engelsen en Russen samengesteld gehoor verklaard, dat G.B. en de V.S. tezamen een enorme aanval op Hitler zullen ondernemen in het Westen, zodra de tijd rijp is. Cripps kon geen bijzonderheden geven, daar die anders aan Hitler bekend zouden worden, maar „Molotov weet nog heel wat meer hieromtrent dan ik u kan vertellen."

Cripps — aldus een nog later ontvangen telegram — zeide, dat het jonge pact tussen G.B. en de Sovjet-Unie prachtig is en de grondslag legt voor naoorlogse wederopbouw van de maatschappij. Van Timosjenko kwam een telegram binnen „hartelijke groeten voor onze Engelse bondgenoten, het Rode leger zet de strijd voort tot aan de overwinning."

— **Londen:** De Britse admiraliteit deelde mede, dat Britse duikboten drie grote Japanse schepen tot zinken hebben gebracht in de Straat van Malakka.

— **New York:** De Joegoslavische regering heeft vernomen, dat de Montenegrijnen grote guerillagevechten leveren tegen de Italianen.

— **Folkestone:** Grote bombardementsvluchten werden bij daglicht uitgevoerd op de Franse kust.

Voorbereiding der Gerechtigheid.

Minister Van Angeren over de Vrijwording des Lands.

Zijne Excellentie Dr. Jan R. M. van Angeren wil rechtsbediening, geen woeste bijltjesdag.

Minister van Justitie was vroeger zanger en toneelspeler.

Dertig jaar geleden schreef een Duits blad, dat het interview het werk van den journalist van het hoofd naar de benen verplaatste. Anderen nalopen kwam in de plaats van eigen nersenwerk! Dit werd natuurlijk gezegd, omdat een concurrerend blad een treffend interview gepubliceerd had. Er stak echter iets waars in, en door de ontwikkeling van de moderne journalistiek is de opmerking steeds zeker geworden.

Een interview kan echter ook anders bedoeld zijn. Wij hebben dezer dagen onzen nieuwen Minister van Justitie geïnterviewd; niet uit geestelijke traagheid, maar o.a. met ontmaskering als oogmerk. De Minister is in zijn omgeving bekend als een boeiend en olijk prater, als een goedlachs en goedhartig man. In veler voorstelling echter is hij een hyperjurist, een paragrafenkluiver vol strakke waardigheid, wiens leven een broeien over bestaande, en broeien op toekomstige wetsartikelen is, welke laatste dan nooit uit het ei komen. Het is de taak der pers dergelijke misverstanden te bestrijden.

Eerlijk gezegd was er nog een andere beweegreden: Vak-kif, die in het Frans zoveel mooier „jalousie de métier" heet. De Minister is vele jaren lang hoofd onzer politie geweest: onze concurrent dus in beweerde alwetendheid. Welk een voldoening hem te bewijzen, dat men alles, alles over hem had uitgevist. Het was veel genoeg om iedere legende van strakke waardigheid en paragrafenliefde te vermoorden.

Van Angeren de Dichter.

Wij staken dus van wal met een verhoor:

„U heeft gedichten geschreven!" — „Dat kunt gij niet weten. Want nooit heeft er mijn naam onder gestaan!"

„U heeft jaren lang een studententoneel geleid en daarbij steeds de hoofdrollen gespeeld." — „Dat kan ik niet erkennen. Ik droeg een schuilnaam."

„U heeft zelfs bij Royaards op het toneel gestaan!" — „Dat geldt niet; ik noemde mij anders."

„Onder Mengelberg heeft U in de Matthaeuspassie gezongen." — „Dat was een zanger met een Duitse naam." — „Zeer zeker, dat was toen uw vermomming."

En triomfantelijk ging ik verder: „Bekent U maar liever: ik weet toch alles."

Een glimlach gleed over het gezicht tegenover mij: „Uw onderzoek lijdt aan ernstige onvolledigheid. Ik heb anderhalf jaar in een fabriek gewerkt, om maar iets te noemen."

Maar de bekentenis kwam toch: „Het is alles, zoals feitelijk mijn gehele levensloop, volgens het inzicht van mijn wijze Moeder geweest. Ik kwam te jong van de lagere school voor het aansluitend onderwijs. In privaatles leerde ik toen moderne talen en bereidde ik mij voor op een hele reeks Mercurius-examens, die ik alle haalde. Zodra het kon, werd ik aan sociaal werk gezet, armenbezoek, en zoals ik reeds zeide, anderhalf jaar lang, met een voorbarige lange broek, naar de fabriek gestuurd. Het een kwam uit het ander voort. Daarna zou ik gaan studeren. Ik kwam laat op het gymnasium, maar haalde er een jaar in, en deed eindexamen A en B. Dit laatste omdat ik eigenlijk dokter had willen worden. Maar men zei, dat ik daarvoor niet sterk genoeg was. Dan maar rechten. Daarmede kon men alles worden.

Ik werd student in 1914, toen de vorige wereldoorlog uitbrak. Voor de soldaten stichtte ik een studentencabaret. Mijn wens was nu advocaat te worden, en dit was een prachtige gelegenheid om spreken te leren. Maar het toneel kreeg mij te pakken. Grote bewondering had ik voor het talent en baanbrekend werk van Royaards, en ik heb inderdaad bij hem op de planken gestaan. Als liefhebber echter. Nooit heb ik er iets voor aangenomen, evenmin als voor mijn zingen. En op tijd deed ik mijn candidaats en mijn doctoraal.

Bestudeerd, maar toch handig.

Na mijn doctoraal ging ik dan in de advocatuur. Het liep mij mee: mijn eerste pleidooi was in een geruchtmakende zaak voor het hoog-militair-gerechtshof. Hoe heb ik mijn best gedaan! Men vond dat ik het er goed had afgebracht en de toekomst scheen mij toe te lachen. Een paar dagen voor mijn promotie vroeg de secretaris-generaal van Justitie, Mr. Gelinde van Blom, die mijn dissertatie gelezen had, mij in dienst te treden van het departement. Financieel was het een groot offer, maar het was overeenkomstig de begrippen, waarin ik was opgevoed: Het gezag is het hoogste! En ik nam aan. Ik heb het nooit betreurd, zomin als mijn zwerftochten in kunst en handwerk. Toen de radio wettelijke regelingen eiste, kon ik als de radiotechnicus van het departement optreden. Mijn ervaring in het chaufferen en motorrijden kwam mij bij de bestudering van verkeersregelingen goed van pas. Waar het nodig was kon ik over film, als deskundige in toneelzaken, meespreken.

Steeds heb ik de leiding en raadgevingen van mijn Moeder gezegend: „Heb belangstelling voor alles wat goed is en waar in de wereld, doch volg na keuze van je beroep steeds een vaste lijn. Houd God voor ogen en vertrouw op de Koningin", zo ongeveer luidden enkele van de richtlijnen. De Moeder ons voorhield. Naast mijn Moeder vond ik een grote steun in mijn vrouw; zij heeft ook de tijden van armoede mede gedragen."

Van Angeren regelt de bevrijding van Nederland.

„Nu heeft U dan een nieuwe en grote taak: de problemen van de bevrijding wettelijk te regelen. Wilt U daar een en ander over vertellen?"

„Die problemen zijn nog veel ingewikkelder dan enig buitenstaander vermoedt. Waar men probeert aan te pakken, wemelt het van moeilijkheden. Voor een deel zijn die van dezelfde aard als waarmede wij hier in Londen te doen hebben. Met volle eerbied voor de Grondwet en de wetten des lands, moeten wij bij gebrek aan een regeling in de Grondwet voor de omstandigheden, waarin wij thans verkeren, een oplossing vinden. In de eerste plaats is het onze taak de Koningin te helpen om te voldoen aan de Eed door Haar volgens artikel 53 der Grondwet voor het Nederlandse Volk afgelegd, met name dat Zij de onafhankelijkheid en het grondgebied van de Staat met al Haar vermogen zal verdedigen en bewaren. Naar de letter der Grondwet kan niet steeds worden gearbeid; haar geest spreekt voor ons en deze eist herkrijging van Nederlands vrijheid en onafhankelijkheid. Stellig kan de Grondwet noch een der wetten — en dit is een mijner grondregels thans — een beletsel vormen voor de herwinning onzer rechten en vrijheden; ware dit anders, dan zouden Grondwet en wetten een wapen en middel worden in handen van onze vijanden. Ons Staatshoofd regeert thans zoals de nood van de Staat eist. Vandaar de uitdrukking „Staats noodrecht". Men kan de Staat immers niet ontzeggen wat voor ieder in het dagelijks leven geldt. Als ik voorbijkomende, in een brandende kamer iemand met de dood door verstikking bedreigd zie, sla ik zijn ruiten in en red hem. Ik mag 's mans ruiten niet vernielen, zegt de wet; maar hij heeft zijn ruiten niet nodig als ik hem niet te hulp kom."

Bijltjesdag.

„Wat denkt gij te doen ter bevrediging van het rechtsgevoel van het Nederlandse volk tegenover de verraders? U voelt wel niets voor een bijltjesdag?"

„Uit de wijze, waarop U Uw vraag formuleert, valt reeds af te leiden, dat U van een Minister van Justitie niet een al te grote bijval voor een bijltjesdag verwacht. Ik begrijp dit volkomen. Zeker, ik besef ten volle, dat er bij zovelen in Nederland het vaste voornemen leeft bloedig af te rekenen met hen, die het gelukkige vaderland in het verderf hielpen storten, die hun evenmens hebben onderdrukt en hand- en spandiensten aan den vijand hebben verleend. Ik eerbiedig op zich zelf die in ons volk levende zin voor de straffende gerechtigheid. Maar ik zou niet gaarne voor een beoefening der gerechtigheid, die als bijltjesdag wordt aangeduid, mede de verantwoordelijkheid dragen. Men behoeft niet een beroep op de geschiedenis te doen om te begrijpen tot welke gebeurlijkheden dit zou leiden, hoe vele onschuldigen zouden worden getroffen en vele schuldigen de dans zouden ontspringen en, wat nog erger is, hoe kwade elementen van de chaos gebruik zouden maken het geteisterde vaderland nog verder in het ongeluk te storten. Recht zal moeten worden gedaan in een vorm, als in een vrije geordende Staat past, al zal het stellig kort recht moeten wezen.

Daarop zullen wij ons reeds thans hebben voor te bereiden Het ligt voor de hand, dat ik mij daarover nu nog niet in bizonderheden kan uitlaten. Wilt U enige moeilijkheden vernemen? Voor zover al niet bizondere strafbepalingen in het leven moeten worden geroepen, zullen vele der in ons Strafwetboek bedreigde straffen moeten worden verhoogd. Voorts zal bepaling, dat bij wijziging in de strafwetgeving het zachtste recht op de aanhangige gevallen van toepassing blijft, kwalijk gehandhaafd kunnen blijven. Er zijn wetsdelicten, die alleen door de wetgeving geschapen worden.

Berechting van verraders.

Daarvoor horen bv. rantsoeneringsdelicten, die alleen door de rantsoenering ontstaan. Dat gij rechts of links moet houden en niet over het trottoir mag fietsen horen er ook toe; dat kan te allen tijde veranderd worden. Maar en zijn misdaden die overal en te allen tijde misdaden zullen zijn. En daaronder vallen de meeste van de feiten, waarop wij hier het oog hebben. Zij, die deze feiten pleegden, kunnen zich niet met grond er over beklagen, indien op hen het zachtste recht niet van toepassing zal zijn, zij hebben dit zeker vooruit kunnen vermoeden. De vijand zelf zou zeker het meest verwonderd zijn als wij anders handelden.

Recht zal toepassing moeten vinden. Velen hebben den vijand gediend, uit verraderlijke gezindheid. Anderen zijn op hun post gebleven, dapper de aan hen toevertrouwde belangen verdedigende. Velen zijn daarvan het slachtoffer geworden. Zij die daaraan ontkomen zijn, hebben daarom niet minder vaderlandslievend gehandeld. Dan is er een grote middenmoot van lieden die zonder heldhaftigheid, maar terwille van het algemeen belang, hun taak hebben voortgezet. Daaronder zijn natuurlijk vele grensgevallen, van mensen die maar al te graag geloofden dat zij moesten volharden, omdat dit het best met hun eigen belang strookte. Zo zal elk geval snel maar rechtvaardig moeten worden onderzocht en naar de mate van schuld worden beoordeeld.

Men kan niet alle wetten, welke de vijand uitvaardigde, plotseling nietig verklaren.

Moeilijke problemen zal het vraagstuk opwerpen, in hoever de bezetter binnen zijn rechten is gebleven en waar hij zijn recht te buiten is gegaan. Wie hem, waar hij binnen zijn recht bleef, ten dienste stond, kan daarvoor niet gestraft worden. Hij handelde zelfs volgens de instructies onzer Regering. Vooral het burgerlijk rechtsherstel zal grote netelige vraagstukken opwerpen. Overeenkomsten kunnen volkomen naar de regelen en overeenkomstig onze wetstechniek tot stand zijn gekomen, en toch door den vijand zijn afgedwongen. Welke rechten bezat de bezetter? De Hoge Raad heeft door een beslissing het probleem nog moeilijker gemaakt. De bezetter mag wetten uitvaardigen en de Hoge Raad zelf heeft geen recht die te bekijken. Daarmede kan de bezetter feitelijk doen wat hij wil. Maar hoe zit het met de Hoge Raad die dit besluit nam onder zijn nieuwen voorzitter? Wij weten het niet?

Bezien zal moeten worden, waar, in hoeverre en hoe aan door den bezetter benadeelden teruggave van bezittingen kan worden gedaan of schadeloosstelling kan worden gegeven. Bij dit laatste zal het menigmaal moeten blijven. Menig koper van onrechtmatig onteigend bezit zal volkomen te goeder trouw hebben gehandeld. Dat kan bezwaarlijk het geval zijn met onroerende goederen. Hun geschiedenis is te duidelijk. Maar hoe anders staat het b.v. met effecten! Naar billijkheid zal menige quaestie moeten worden opgelost.

Een grote taak brengt ook de terugkeer van de vennootschappen naar Nederland mee, bij het liquideren van de toepassing van het beroemde Besluit A 1, dat de Regering in staat stelde Nederlands bezit in den vreemde onder haar hoede te nemen, en van het Besluit A 6. betreffende de regeling van het rechtsverkeer buiten bezet gebied.

Dit alles bevindt zich in bewerking, maar wij hebben met vele onbekenden te manipuleren. Tenslotte zullen wij de nodige besluiten tegenover de opduikende feiten moeten afkondigen.

Men heeft ons voorgehouden, dat anderen zoveel eenvoudiger en sneller te werk zijn gegaan, in het bizonder de Belgen. Zij hebben, zo heet het, alle wetten en maatregelen van den bezetter met één slag nietig verklaard. Dit echter is volkomen onjuist. Zij hebben tenslotte slechts afgekondigd, dat die weten en maatregelen zouden ophouden te werken, zodra de vijand het land verliet. In feite zit hierin meer een erkenning, dan een nietigverklaring, waarvan trouwens de chaotische consequenties niet zouden zijn te overzien. Het is mij echter bekend, dat de Belgen zeer flink aan het voorbereiden zijn, precies als wij".

Minister Van Angeren en de Duitse Joodse vluchtelingen.

Wij kwamen weer op het verleden terug. Er is iets, wat onzen nieuwen Minister zeer ter harte gaat. Dat zijn de verwijten, indertijd als secretaris-generaal tegen hem gericht van hardheid in het niet toelaten van Duitse vluchtelingen. Voor iemand, die het „neen zeggen" tegenover rampzalige mensen al heel moeilijk valt, en wiens hart heus niet met ambtelijkheid is gepantserd, is dit een bitter verwijt. Maar onze overheid had tenslotte geen keus. De vluchtelingen bleven toestromen. Zij trachtten natuurlijk een bestaan te vinden, en met hun bekende vindingrijkheid richtten zij velerlei winkeltjes en grotere zaken op. Het werd vooral te Amsterdam, in die moeilijke tijd, voor onze eigen winkelstand heel hinderlijk. Belangen botsten op elkaar. Er ontstond daardoor in het bizonder in het kleine bedrijf, een stemming tegen de Duitse Joden, die zich niet tot de Nederlandse Joden mocht uitbreiden.

De N.S.B. trok er met effect partij van. De Duitse Joden waren toch menigmaal nog heel in het ooglopend Duitsers, en zij gevoelden en gedroegen zich als zodanig. Dat schiep wrange stemmingen, die niet al te machtig mochten worden. Daarom was beperking en kanalisatie van de toevloed noodzakelijk.

Er was meer. De pijnlijkste en geruchtmakendste gevallen zijn op deze wijze ontstaan. Een kleine groep van Joden had toestemming gekregen om onze grens te overschrijden. De Duitse overheid vulde echter de trein met honderden andere Joden, die geen toestemming bezaten, en die soms op het laatste ogenblik gedwongen waren geworden huis en haard te verlaten om met de anderen in de trein te worden gestopt, menigmaal zonder geld, zelfs zonder teerkost. Het was hartverscheurend deze mensen te weigeren, maar zou men dit niet hebben gedaan — dat was reeds gebleken — dan zouden de Duitsers het stelsel nog hebben uitgebreid.

Ook van andere kant werden wij soms gedupeerd. Wie een Engels visum had, werd doorgelaten. Maar eens werden 400 vluchtelingen bij ons teruggebracht, omdat de Britse overheid de visa nog ingetrokken had toen de boot al in zee gestoken was. Wij zaten ermede. Want in dit geval sprak het hart weer eens krachtiger dan het verstand.

Zo vertelde onze Minister, van wie zijn omgeving en ook de mensen die in deze aangelegenheden met hem in betrekking hadden gestaan, steeds geweten hadden hoe hij er onder gebukt ging.

Onze Minister van Justitie is een zeer menselijk mens, op wiens schouders de grote problemen, welke onze bevrijding scheppen zal, zwaarder dan op die van enig ander minister zullen neerkomen, omdat geen andere bewindsman in zijn departement zo vele vrijwel onoplosbare puzzles ter oplossing zal krijgen (Vrij Nederland).

BEKENDMAKING.

De Administrateur van Financien in Curacao maakt hierbij bekend, dat alle vorderingen op 's Lands kas wegens leveranties of anderszins, die ten laste van het dienstjaar 1941 moeten komen,

UITERLIJK DEN 30STEN JUNI 1942

schriftelijk ter Administratie van Financien moeten zijn ingediend.

Na dien datum zijn bedoelde vorderingen, ingevolge de bepaling van artikel 28 van de Curaçaosche Comptabiliteitswet verjaard.

Willemstad, den 2den Juni 1942.

De Administrateur van Financien a.i.,
HOOGEVEEN.

1907

FILM.

Een zoon van een furie of een Furie van een zoon („Son of Fury") in Cinelandia is dit weekeinde synoniem met Benjamin Blake: contradictio in terminis. Immers van een Benjamin zijn wij meestal wat anders gewend, maar men is nu eenmaal wat men is: ook al klinkt zo'n lief bijnaampje niet bepaald vleiend. Maar met een dergelijken en pseudo Sjon Papa als deze heeft, is medé de erfelijke belasting zeker een verontschuldiging. In Pears' en andere encyclopaedieën en — voor zover wij weten — ook in de geschiedenis komt geen Benjamin Blake voor, noch minder dus diens levensverhaal, noch zijn echte Papa Godfrey Blake, doch wel familielid Robert Blake, bij geschiedkenners meer bekend als Generaal van de Zee, begraven in de Westminster Abbey. Met de gedeeltelijke biographie van diens neef hebben wij hier dus waarschijnlijk te maken, want den schilder-dichter-mysticus William Blake zal hij toch zeker niet moeten verbeelden.

Papa Blake (George Sanders) geeft onzen Benjamin (Tyronne Power) met straffe hand en ijzeren vuist enige welgeslaagde en voor elkander gebokste lessen in paedagogie, hetgeen men in het algemeen van een man met lubberende kantjes niet zo verwachten. En wel als een voortreffelijk adspirant Blake op een manier van: zo „en passant" tussen de bedrijven van het verslaan van De Ruyter en Tromp en het veroveren van een gedeelte der Spaans Zilvervloot. Edoch, ook een Cromwell speelt en dirigeert hier in meer dan een opzicht in deze levensfilm een beslissende rol, hetgeen den echten wellicht in zijn graf doet omkeren, ondanks straffe handen en ijzeren vuisten kan niet worden voorkomen, dat onze jongste telg Blake in romantiek en avontuur en via 5 Continenten en 7 Zeeën in het Paradijs der Zuidzee-eilanden verzeild geraakt. Bij ruisende palmen, parelen en parelwitte stranden en wiebelende schoonheden, w.o. de ware Josefien (Gene Tierney), een beeld. In een land, waarin ook hij als mens beter op zijn plaats blijkt te zijn dan thuis in de beschaafde wereld, in „Dear Old England." Zeker, ook bij de behandeling van de aldaar en vogue zijnde laatste snit en mode zou wat toe te voegen zijn, doch laten wij het niet vergeten: In de fijnste kleren lopen soms de grootste boeven rond. En bovendien Darryl F. Zanuck, de man, die deze novelle van Edison Marshall wederom op voortreffelijke wijze heeft gereproduceerd — verlangt niet wij meer van dit gezanik, weshalve wij besluiten: met de opmerking, dat bedermaal onze appreciatie werd bevestigd voor het feit, dat de Landskinderen alhier van nature zo'n voortreffelijk gevoel blijken te hebben voor wat wel en niet: echt, beschaafd en in de haak is, hetgeen op ondubbelzinnige wijze uit de manier van medeleven en de uitlatingen duidelijk wordt.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Za. en Zo.:

Telegram Afdeling: 20.6 Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.

Telegram Afdeling: 21.6 Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Prot. Gem. Emmastad: Zondag 21 Juni 1942: Kerkdienst 9.30 uur. Voorganger: Ds. H. W. Eldermans.

Veerpont dienstregeling: Een nieuwe veerpont-dienstregeling Stad — Isla v. v. zal Maandag 22 Juni ingaan. Nieuwe afvaartlijsten zijn verkrijgbaar op de afdeling AB en PS. [Deze dienstregeling is jl. Donderdag reeds in „Dagblad Amigoe di Curaçao" gepubliceerd.]

LUCHTALARM.

Begeef U niet op straat.